

Hørings svar fra ITU Universitetet/DemTech

Randi Markussen og Carsten Schürmann

Bekendtgørelsen om anvendelse af en digital løsning til brug for anmeldelse af nye partier og indsamling af vælgererklæringer (vælgererklæringsbekendtgørelsen) indeholder en beskrivelse af krav til en digital løsning, som skal anvendes til indsamling af vælgererklæringer. Bekendtgørelsen beskriver endvidere, hvordan den digitale løsning skal integreres med en papirbaseret afgivelse af vælgererklæringer, og hvordan situationer, hvor den digitale løsning ikke er funktionsdygtig, skal håndteres.

Forskningsprojektet DemTech har erfaringer med udformning, implementering og brug af digitale valgteknologier, og hvordan det påvirker tilliden til et valgsystem. En digitale løsning til indsamling af vælgererklæringer er efter vores opfattelse et stort og vigtigt skridt for Danmark. Vi mener det principielt er muligt at udvikle et sådant system, hvis man tager hensyn til de nye sikkerhedsmæssige og driftsmæssige udfordringer, som et digitalt system medfører. Vi er desværre ikke overbevist om, at bekendtgørelsen i tilstrækkeligt og detaljeret nok omfang beskriver de krav, man må stille til de tekniske dimensioner, såvel som de administrative og sociale omstændigheder, systemet skal fungere under. Et pålideligt og tillidsvækkende system skal som helhed (både teknisk og administrativt) beskytte vælgernes privatliv, herunder viden om deres politiske holdning.

Her er vores detaljerede kommentarer.

1. Bekendtgørelsen forholder sig ikke til kvalitetskrav. Hvordan sikrer man, at systemet virker korrekt i en anvendelsessammenhæng? Bekendtgørelsen forudsætter, at alle aktører er ærlige. Er det realistisk? Den tager især udgangspunkt i, hvordan tingene foregår nu og beskriver ændringerne på den

baggrund uden at forholde sig tilstrækkeligt til de radikale forandringer, som indførelsen af et digital system i dette personfølsomme område medfører.

2. Bekendtgørelsen gør klart, hvem der skal have adgang til vælgererklæringer (§ 3, stk2), men nævner ikke eksplicit, om de er de eneste, eller om andre interessenter også kan se informationerne. Hvilken rolle spiller fx leverandøren? Der stilles heller ikke krav om, at beskyttelsesmekanismer, fx kryptering, skal være indbygget i systemet, og hvordan adgang tjekkes.

3. Bekendtgørelsen præciserer ikke, hvad der fx skal ske, hvis der forekommer en vælgererklæring fra den samme person hos forskellige partier i systemet.

4. Bekendtgørelsen nævner ikke, hvem der ejer systemet, og om det er sikret imod såkaldt leverandør lock-in (afhængighed af en leverandør). Det fremgår heller ikke, hvem der er ansvarlig for drift af systemet.

5. Bekendtgørelsen bør præcisere, hvilke oplysninger, kvitteringen, som sendes tilbage til vælgerne, må indeholde. Man bør sikre, at en kvittering ikke kan bruges til at sælge en vælgererklæring. Digitale løsninger gør det meget nemmere at opsamle vælgererklæringer, og skaber dermed nye udfordringer, som der skal tages højde for.

6. Det står ikke klart, hvad begreber som en arkivnøgle, digital signatur og digital post dækker over. Eksplicite definitioner eller referencer er nødvendige. Refererer digital signatur fx udelukkende til NemID, eller kunne det være andet?

Afslutningsvis vil vi pege på, at princippet om "universal verifiability" er ved at danne præcedens internationalt. Det er fx en del af den nyeste lovgivning i Schweiz, hvor man forlanger, at alle vælgere skal kunne kontrollere resultatet, både hvad angår deres egen stemme og hele resultatet. I det danske tilfælde vil det betyde, at bekendtgørelsen bør kræve, at resultatet kan kontrolleres og verificeres i offentligt regi.